

En fortelling fra 1954

Jeg kom til Bodø fra Risøyhamn, der jeg hadde vært på finnmarksfiske med båt, og siden det ikke gikk noen buss nordover den dagen, fikk jeg overnatte hos min tante som bodde i Kvalvika.

Samtidig som jeg kom til Bodø, ble jeg bedt i bryllup, og dette skulle være i Bodin Kirke. Bryllupsdagen kom, og etter at vielsen var ferdig i kirka, skulle jeg sykle tilbake til Kvalvika. På den sykkelturen ble jeg for første gang kontaktet av politiet. Jeg kom syklende forbi rundkjøringen på Snippen, og i stedet for å kjøre rundt, så kjørte jeg rett over. Dette så to politikonstabler, og dermed ble jeg stoppet. Min forklaring til dem var at jeg var fisker og hadde ikke vært i noen by med rundkjøring (18år), og da ble det bare en advarsel.

Etter bryllupet reiste jeg hjem til Mørsvika, og etterhvert kom jeg tilbake til Bodø for å begynne å arbeide på Skipsverftet. Jeg vil nu fortelle litt om hva som skjedde der, og hvordan det var for 64 år siden.

Jeg fikk bo hos en enslig mann som også arbeidet der jeg skulle begynne.

Dette ble en prøvelse for meg. Jeg var bare 18 år og var veldig forsiktig med alkohol, men det ble mye drikking, noe jeg ikke ville være med på. Det var et lite hus, og derfor måtte vi sove på samme rom, og noen ganger hadde han damebesøk, og da var det umulig for meg å ikke høre hva som foregikk i den andre senga.

Ja, ja, det var greit for meg, men da han forsøkte å ordne dame til meg, måtte jeg be han om å kun tenke på sine egne behov. Bortsett fra dette, var mannen okey på alle måter, og det var helt greit å bo der.

Jeg vil nu fortelle om jobben min og det som foregikk der. Vi holdt til i en bunkers nede i slippen; der var pausene, og der spiste vi. I dag ville det vært helsefarlig å ha dette til spiserom. Der var lagret en masse skipsmaling, mønje og forskjellig som luktet veldig mye. Jeg vet ikke, men det kan hende at noen ble syke av dette. En gang var det en mann som holdt på med å mønje en stor tank innvendig, og samtidig var det en annen som drev med sveising på utsiden. Dette resulterte i at han som var inne i tanken ble veldig dårlig, og han ble innlagt på sykehus. Hvordan det gikk er litt usikkert, men det gikk vel neppe uten men.

For min del var det greit å være der, og jeg trivdes godt med det arbeidet. En gang ble jeg sendt til en slipp ute på Burøya sammen med noen ungdommer som hadde sommerjobb der. Jeg var vant til å arbeide, og vi skulle skrape ishuda av «Osa» - en gammel og liten båt av Salten Damp. Dette ble en prøvelse for meg, fordi vi skulle jo skrape bort ishuda, men ungdommene drev mest på med fjas og tull. Når dagen var slutt så var det enda en god del arbeide igjen, og dette var noe som skulle ha vært lettvint utført på en dag, heldigvis hørte vi ikke noe fra ledelsen.

En annen gang skulle en av de store Saltenbåtene dras opp på slippen. Det var mye som måtte klargjøres før båten kunne slippsettes, og det var to mann ute i en robåt for å ordne med noe av dette. Plutselig begynte mannen som satt i vinsjhuset å starte vinsjen, noe som gjorde at wiren som var festet til båten strammet til, og siden båten

med de to mennene var rett over, ble den løftet opp, den gikk rundt, og begge mennene falt i havet. Det var en dramatisk hendelse, og det kunne fort ha gått galt, men begge ble berget, og det endte godt til slutt.

For min del var det spennende å jobbe der, og det var mange interessante oppdrag å være med på. En periode var jeg med på å støpe fundament til oljetankene på Valen. Dette var et viktig arbeid, og vi måtte planere og rette opp slik at alt var i vater, og oppå det var det grus som måtte rakes utover, slik at det ble helt flatt. Til slutt skulle grusen mettes med flytende asfalt. Det var i forbindelse med dette arbeidet at det skjedde noe som i alle fall ikke ville vært etter boka i dag. Asfalten var i 200 liters fat, og disse ble trillet inn på grusen, der det ble brukt en hakke til å hakke hull i fatene, for så å rulle de utover for å fordele asfalten. Når fatene ble tomme så ble de rullet utfor hammeren og rett i havet, og der gikk de til bunns etter en stund. I dag ville det vært helt utenkelig å gjøre slikt, men den gang for 64 år siden, var det ikke så strenge regler.

En annen gang var det noen som holdt på med å sprengte ut fundament for en ny tank. Vi fikk beskjed om at de skulle sprengte, og den gang var det lunte og fenghetter, og det tok lang tid å tenne på disse rundt hele tomta. Vi hadde gått i dekning, og arbeiderne der hadde også gått i dekning, bortsett fra basen og en til som skulle tenne luntene. Før disse var kommet rundt, så begynte det å smelle der de tente først. Det smalt etter tur, og vi sto der og kunne ikke gjøre noe. Det så helt forferdelig ut for oss, og jeg så at en av mennene fikk en stor stein i ryggen slik at han gikk rett i bakken. Steinen rullet heldigvis av, og han kom seg på beina igjen og klarte å løpe unna. Dette kunne gått mye verre, og hvordan det gikk med han vet jeg ikke, men forhåpentligvis gikk det bra. En av dem fikk også knust hælen, men i det store og hele gikk det nok bedre enn det kunne ha gjort. Når du tenner slike salver så skal den lunta som tennes først være lengst, og så blir de kortere etter som du kommer til den siste. Hva som var galt i dette tilfelle vet jeg ikke, men det var i alle fall noe som ikke gikk som beregnet.

En annen gang skulle vi arbeide nattskift om bord i en stor tankbåt som lå ved kaia på Burøya. Jeg har alltid forsøkt å være presis og ikke komme for sent, og her måtte vi stemple inn når vi kom, og ut når vi gikk hjem. Vi var noen stykker som skulle gjøre den jobben om bord i båten, men et par av disse hadde fått tak i en flaske brennevin, og så stakk de av til en plass der noen damer holdt til. Vi så ikke noe til dem, og jeg tror det var andre som stemplet for dem. Dette var jo på ingen måte akseptabelt, men vi var jo kjenninger alle, så det var ingen som sa ifra.

Jeg vil fortelle om en annen hendelse, som også var langt over streken. Utenfor Valen lå det en stor, gammel båt som hadde ligget der lenge. Noen hadde begynt å tenke på at kanskje kompasset var om bord. Kompasset den gang var stort på en så stor båt, og det var fylt med 96 % ren sprit. En mørk kveld dro karene i vei for å få tak i denne spriten, og dette gikk helt greit. Hvordan det gikk videre er jeg ikke sikker på, men jeg mener å huske at en av de som drakk av dette var redd for at han var blitt blind etter at han våknet av rusen. Dette var ikke i forbindelse med det jeg arbeidet med, men det var i samme tidsrommet.

Bortsett fra disse uheldige hendelsene, så var det greit å arbeide der, og jeg trivdes godt det halve året jeg var der. Etter at jeg sluttet, reiste jeg hjem, og fortsatte i fiskerbåten slik jeg tidligere hadde jobbet.

Juni 2018

Jarle